

Súd: Správny súd v Banskej Bystrici
Spisová značka: 25Sas/1/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0824100025
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Miroslava Štefčeková
ECLI: ECLI:SK:SpSBB:2025:0824100025.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Banskej Bystrici v konaní pred sudkyňou JUDr. Miroslavou Štefčekovou, v právnej veci žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX C., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina, so sídlom J. M. Hurbana 16, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/12403 zo dňa 09.11.2023, takto

rozhodol:

Správny súd žalobu z a m i e t a .

Žalobkyni a žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Priebeh administratívneho konania

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina (ďalej „prvostupňový správny orgán“) na základe žiadosti žalobkyne, podanej dňa 17.05.2023 o peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby maloletej D. B., nar. XX.XX.XXXX rozhodol rozhodnutím č. ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2023/96266-5 zo dňa 25.07.2023 tak, že žalobkyni podľa § 40 ods. 1, § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 447/2008 Z. z.“) a § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 601/2003 Z. z.“) nevyhovelo a nepriznal jej peňažný príspevok na opatrovanie jej dcéry - maloletej D. B., nar. XX.XX.XXXX.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom nesúhlasila so závermi rozhodnutia. Nesúhlasila s tvrdením, že zdravotné postihnutie nevyžaduje dohľad, pretože diagnóza DM1 je závažným autoimunitným ochorením, ktoré si vyžaduje nutne 24-hodinový selfmonitoring dieťaťa. Bežnou rodičovskou starostlivosťou nie je pichanie inzulínu, vrátanie sacharidových jednotiek v každom jedle, prepočítavanie správneho pomeru inzulínu k jedlu, resp. k námahe dieťaťa. Tiež uviedla, že žiaden z dcériných rovesníkov v jej veku nemusí dennodenne riešiť takéto veci. Podľa žalobkyne v predmetnom rozhodnutí nebol zohľadnený vek jej dcéry a jej nepriaznivý zdravotný stav, keďže potrebuje špeciálnu starostlivosť 24 hodín denne, stravu ktorú musí prepočítavať, doma variť, nakoľko dcéra má aj ďalšiu diagnózu, ktorou je celiakia, pričom v školskej jedálni nevaria pre deti s touto diagnózou. Žalobkyňa poukázala na to, že jej dcéra má pri stresovej situácii sklony k hyperglykémii, je potrebné pridanie inzulínu o 0,5-1 jednotku. Denný prísun sacharidových jednotiek má rozdelený do 6 jedál, ktoré jej žalobkyňa musí vždy prerábať a navážiť. Podľa názoru žalobkyne správne orgány dospeli k nesprávnemu záveru, pretože jej dcéra je maloletá, nezrelá, má diagnostikovanú diagnózu DM1 a aj celiakiu. Žalobkyňa v odvolaní poukázala aj na problémy

vyplývajúce z diagnózy jej dcéry a uviedla, že dohľad je nevyhnutný pri meraní glykémie, vyhodnotení merania a navolení dávky inzulínu na inzulínovom pere.

3. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Žilina rozhodnutím č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/12403 zo dňa 09.11.2023 (ďalej „napadnuté rozhodnutie“) vo veci nevyhovenia žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby maloletej D. B. a nepriznania požadovaného peňažného príspevku, rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdilo a odvolanie žalobkyne podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej „Správny poriadok“) a podľa § 40 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. zamietlo. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že prvostupňový správny orgán vydal dňa 30.06.2023 komplexný posudok č. ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2023/9628-5, č. z. 2023/258518/Gáp, podľa ktorého bola miera funkčnej poruchy maloletej Rebecy Verešovej 50 %, a preto sa považovala za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Miera funkčnej poruchy bola stanovená v zmysle prílohy č. 3 k zákonu č. 447/2008 Z. z. Sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia neboli v komplexnom posudku navrhnuté kompenzovať formou peňažného príspevku na opatrovanie. Podľa lekárskeho posudku prvostupňového správneho orgánu č. ZA/OPPnKTZPaPČ/SOC/2023/96289, č. z. 2023/231486 zo dňa 06.06.2023, ktorý bol spolu s posudkovým záverom zo dňa 07.06.2023 č. ZA1/OPPnKTZPaPČ/SOC/2023/96289, č. z. 2023/231489 podkladom pre vydanie citovaného komplexného posudku, bol stupeň odkázanosti maloletej na pomoc inej fyzickej osoby I, preto v zmysle platnej legislatívy nebola odkázaná na opatrovanie. Žalovaný uviedol, že posudková lekárka komplexne po podaní odvolania preskúmala predloženú zdravotnú dokumentáciu D. B. a tiež lekársky posudok prvostupňového správneho orgánu a na ich podklade vypracovala dňa 21.09.2023 lekársky posudok č. ZA/2023/12816/2, v ktorom bola určená miera funkčnej poruchy maloletej D. B. v rozsahu 60 % podľa prílohy č. 3 časti III. bod 8, písm. c) zákona č. 447/2008 Z. z., preto sa považovala za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Z medicínskeho hľadiska sa jedná o diagnózu diabetes mellitus I. typu na inzulíne, bez chronických komplikácií, pričom maloletá má zároveň dokumentované črevné malabsorpcie - celiakiu u detí MARSH III A. V anamnéze bola tiež atopická dermatitída a alergická rinokonjunktivitída. Žalovaný v rozhodnutí poukázal na skutočnosť, že určovanie miery funkčnej poruchy - posudzovanie zdravotného stavu na účely kompenzácií a stanovenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu na účely zákona č. 447/2008 Z. z. je vo vylúčenej kompetencii posudkových lekárov správnych orgánov, ktorí pri posudzovaní zdravotného stavu a jednotlivých odkázaností, vychádzajú z predložených lekárskeho nálezov, riadia sa platnou legislatívou a nie sú viazaní návrhmi a odporúčaniami odborných lekárov. Žalovaný uviedol, že v konkrétnom prípade sa vysporiadal so všetkými predloženými listinnými dôkazmi medicínskeho charakteru, ktoré boli predložené a vykonal ich hodnotenie v súlade s platnými právnymi predpismi, upravujúcimi posúdenie odkázanosti na opatrovanie, čo znamená, že v správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav. Zdôraznil, že v konkrétnom prípade posudková lekárka vykonala posúdenie zdravotného stavu bez prítomnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vzhľadom k tomu, že nemala pochybnosti o správnosti diagnostického záveru v predloženom lekárskom náleze, ako i ďalších doložených lekárskeho nálezov a správ. Žalovaný poukázal na to, že pri vypracovaní lekárskeho posudku bola posúdená odkázanosť maloletej na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon č. 448/2008 Z. z.“) na účely § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. Posudková lekárska žalovaného vychádzajú z objektívnych zistení (všetkých predložených odborných lekárskeho nálezov a správ) v rámci lekárskej posudkovej činnosti uviedla v lekárskom posudku zo dňa 21.09.2023 k záverom jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, že maloletá D. B. sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z., avšak v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. nie je odkázaná na opatrovanie z dôvodu, že stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je I, s počtom dosiahnutých bodov 105. Žalovaný poukázal na to, že maloletá D. B. nie je odkázaná na opatrovanie inou fyzickou osobou, pretože je sebestačná v základných životných úkonoch v porovnaní s deťmi bez zdravotného postihnutia rovnakého veku a pohlavia, vyžaduje pomoc inej fyzickej osoby vzhľadom k jej ťažkému zdravotnému postihnutiu pri stravovaní a v rámci dodržiavania liečebného režimu (aplikácia inzulínu). Žalovaný konštatoval, že aj napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu maloletá D. nie je odkázaná na opatrovanie, peňažný príspevok na opatrovanie nemohol byť v komplexnom posudku č. ZA/2023/12816-3/HUR zo dňa 19.10.2023 druhostupňového správneho orgánu navrhnutý z dôvodu, že jej odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby nedosahovala stupeň V. alebo VI. podľa zákona

č. 448/2008 Z. z. Žalovaný k odvolacej námietke žalobkyne o tom, že úrady by mali postupovať v obdobných prípadoch rovnako, nakoľko v niektorých mestách na Slovensku bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie diabetického dieťaťa, dokonca aj bez pridružených komplikácií uviedol, že v rámci správnych konaní vo veci kompenzácií platí zásada uplatňovania individuálneho prístupu k potrebám posudzovaných osôb, k vyhodnocovaniu bariér a potrieb, ich uspokojovaniu návrhom foriem podpory a pomoci, ktoré môže viesť v rámci posudkovej činnosti k rozdielnemu výsledku u ľudí s niektorými podobnými charakteristikami. Výsledkom je kombinovanie tejto zásady s ustanovením § 34 ods. 5 Správneho poriadku, podľa ktorého správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Žalovaný dal v napadnutom rozhodnutí zároveň do pozornosti, že stanovená miera funkčnej poruchy nezakladá automaticky nárok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na priznanie požadovaných peňažných príspevkov. Podľa žalovaného komplexný posudok zo dňa 19.10.2023, pre vypracovanie ktorého bol podkladom lekárske posudky zo dňa 21.09.2023 zohľadnil v celom rozsahu aktuálny zdravotný stav maloletej D., pretože zbral do úvahy všetky predložené lekárske nálezy a správy. Komplexný posudok zo dňa 19.10.2023 podľa žalovaného obsahoval riadne odôvodnenie, v ktorom sa správny orgán vysporiadal s otázkou odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na opatrovanie. Na záver žalovaný uviedol, že peňažné príspevky na kompenzáciu sú z legislatívneho hľadiska fakultatívnymi príspevkami, čo znamená, že ich možno poskytnúť až po splnení všetkých zákonných podmienok, a na peňažné príspevky na kompenzáciu nevzniká právny nárok.

Správna žaloba - žalobné body

4. Žalobkyňa sa včas podanou správnu žalobou zo dňa 12.01.2024 domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/12403 zo dňa 09.11.2023, ako aj zrušenia rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu č. ZA1/OPPnKTZPaC/PPnK/SOC/2023/96266-5 zo dňa 25. 07. 2023 a vrátenia veci prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. V podanej žalobe žalobkyňa poukázala na článok 46 ods. 1 Ústavy SR a uviedla, že v zmysle judikatúry Ústavného súdu SR toto právo v sebe subsumuje aj právo na zákonný postup orgánov verejnej správy, ktorý v prípade peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia je upravený v zákone č. 447/2008 Z. z. a tiež v Správnom poriadku. Žalobkyňa konštatovala, že dňa 17.05.2023 podala na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina žiadosť o priznanie peňažného príspevku na opatrovanie svojej dcéry D. B. z dôvodu, že jej bolo okrem ochorenia diabetes mellitus diagnostikované aj ochorenie celiakia, čo im úplne narušilo a skomplikovalo doterajší režim starostlivosti. Dodržiavanie prísnej diéty, dodržiavanie liečebného režimu (ktorý je náročný a premenlivý) a celkového denného režimu sa podľa žalobkyne stalo výrazne náročnejším, pričom dcére musí celodenne pomáhať v rozsahu, ktorý nie je zlučiteľný s tým, aby zároveň chodila do práce. Ako matka sa musela starať o svoju dcéru ešte výraznejším spôsobom, ktorý nie je možné označiť za bežnú rodičovskú starostlivosť v žiadnom aspekte, pričom táto starostlivosť je absolútne nevyhnutná z pohľadu, aby boli obe diagnózy čo najlepšie kompenzované, nakoľko sa tým odďaľuje sekundárne poškodzovanie zdravia a zhoršovanie kvality života jej dcéry. Ako rodič, starajúci sa o dieťa s ťažkým zdravotným postihnutím má žalobkyňa za to, že v zmysle článku 41 ods. 5 Ústavy SR má na túto pomoc nárok a to vo forme vhodného kompenzačného príspevku, v tomto prípade príspevku, ktorý zodpovedá tomu, že dcéru opatruje. Zároveň má za to, že aj jej dcéra ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, má právo na takú pomoc štátu, ktorá je v súlade s článkom 23 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a v súlade s článkom 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím.

6. Žalobkyňa uviedla, že úradom práce a v odvolacom konaní ústredím práce, bola jej žiadosť zamietnutá, a to výlučne na základe záverov posudkových lekárov, uvedených v lekárskom posudku, ktoré trpia vadami nezákonnosti, rovnako ako aj celý namietaný postup dotknutých orgánov. Žalobkyňa poukázala na to, že prvostupňový správny orgán a žalovaný pristúpili k výkladu ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. a aplikácii na prípad jej dcéry spôsobom, ktorý odporuje vyššie uvedeným článkom Ústavy SR a Dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná. Pritom poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Sžfk/42/2017 zo dňa 24.10.2018. Podľa žalobkyne hoci v zmysle lekárskeho posudku prvostupňového správneho orgánu a žalovaného sa javí, akoby celá starostlivosť o 10 ročnú dcéru s diabetom mellitus I. typu spočívala v jednoduchom dodržiavaní liečebného režimu a príprave stravy, uvedené nie je pravdou a nezodpovedá skutočným sociálnym dôsledkom, ktoré jej dcére v dôsledku ochorenia vznikajú. Takýto postoj posudkových lekárov nezodpovedá ani skutočnosti, že ťažké zdravotné postihnutie jej dcéry je definované ako cukrovka detského veku, ktorá je v zákone daná na roveň cukrovke ťažko kompenzovateľnej inzulínom. Žalobkyňa zdôraznila, že jej dcéra bola v čase rozhodovania správnych orgánov nútené hospitalizovaná pre dekompenzáciu v Národnom

endokrinologickom a diabetologickom ústave Ľubochňa n.o. a aj aktuálne musí byť hospitalizovaná opäť, pričom na uvedené skutočnosti správne orgány vôbec neprihliadajú.

7. Namietala, že diabetes mellitus I. typu je závažné ochorenie, nakoľko ide o vrodenú a nevyliciteľnú nefunkčnosť pankreasu ako endokrinné žľazy, vylučujúcej inzulín, ktorej nefunkčnosť má dopad na mnohé procesy v organizme a je absolútne nevyhnutné pre zachovanie života postihnutej osoby dennodenne a natrvalo snažiť sa kompenzovať, resp. sa kompenzačnými opatreniami čo najviac priblížiť k tomu, ako pankreas v tele človeka funguje. Zdôraznila, že v dnešnej dobe oproti minulosti existujú lepšie liečebné postupy a pomôcky, ktorých dôsledným používaním a aj dôsledným dodržiavaním stravovacieho režimu a ďalších rôznych pravidiel sa zlepšuje odďaľovanie sekundárnych porúch a zvyšuje sa štatistika, čo sa týka dožitia pri tomto type ochorenia. V zmysle uvedeného sa aj na rodiča dieťaťa s týmto ochorením kladú zásadne väčšie očakávania, čo sa týka realizácie liečebného režimu, stravovacieho režimu, či denného režimu dieťaťa. V prípade dospelého osoby si väčšinu starostlivosti zabezpečí táto osoba sama, v prípade dieťaťa musí túto činnosť nahrádzať rodič, a to v závislosti od veku dieťaťa. Pritom nejde o starostlivosť, ktorá je typická pre dieťa v danom veku, ale starostlivosť vyplývajúca a priamo naviazaná na zdravotné postihnutie dieťaťa, ktoré je v zmysle znenia zákona o kompenzáciách vyhodnotenú ako ťažké.

8. Žalobkyňa namietala, že žalovaný, ani prvostupňový správny orgán nezobrali do úvahy skutočnosť, že jej dcéra mala 10 rokov (aktuálne 11), nezohľadnili jej rozumovú vyspelosť a skutočnosť, že jej dcéra nevie dostatočne rozpoznať dôsledky svojho ochorenia a nevie si sama správne zanalyzovať nameranú hodnotu glykémie, k nej aplikovať správne množstvo inzulínu a následne si ho sama podať. Pokiaľ by sa žalobkyňa zamestnala a nebola svojej dcére k dispozícii v rozsahu, ako doteraz, neboli by obe diagnózy tak dobre kompenzované, ako sú, aj keď stále dochádza k situáciám, že jej dcéra musí byť hospitalizovaná. Je v záujme ochrany zdravia dcéry žalobkyne, aby jej bol peňažný príspevok na opatrovanie poskytnutý. V uvedených súvislostiach žalobkyňa poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 10Sžsk/42/2017 zo dňa 24. 10. 2018 o individuálnom posudzovaní jednotlivých prípadov.

9. Žalobkyňa zdôraznila, že sa nejedná o hocikaký zdravotný problém, ale o trvalé zdravotné postihnutie, u ktorého bolo zákonom a v prípade jej dcéry potvrdené aj posudkom, že ide o ťažkú funkčnú poruchu organizmu (v rozsahu 60 %). Žalobkyňa konštatovala, že ako rodič musí dcéru zabezpečovať celý liečebný postup, ktorý obnáša nielen pravidelné meranie hladiny inzulínu a podanie inzulínu, ale aj pravidelné meranie ďalších zdravotných ukazovateľov, správne dávkovanie a ad hoc úpravu podaného množstva inzulínu, dennú starostlivosť o pomôcky, pripravenosť zasiahnuť kedykoľvek v prípade nefunkčnosti používaných pomôcok, pripraviť a podávať stravu v zmysle prísneho diétného režimu, vykonávať dohľad nad tým, aby zo strany dieťaťa nedochádzalo ku konzumácii stravy mimo tohto režimu, vykonávať dohľad nad denným režimom v zmysle nasledovania špecificky odporúčaného denného režimu a trvalo prispôbovať celý liečebný režim v zmysle denného programu dcéry a vonkajších vplyvov. V prípade maloletého dieťaťa je zároveň všetko naviazané na skutočnosť, že ide o rýchlo sa vyvíjajúci a tým meniaci sa organizmus dieťaťa, čo znamená, že oproti dospelému človeku s ochorením diabetes mellitus sa reakcie organizmu rýchlo menia, sú často nepredvídateľné, vyžadujú dennú pripravenosť rodiča reagovať novým spôsobom, resp. obratom manažovať zmeny tak, aby opäť čo najskôr došlo ku kompenzácii. Každá dekompenzácia totiž v závislosti od dĺžky a závažnosti poškodzuje organizmus, pričom najzávažnejšie stavy hypoglykémie a hyperglykémie majú za následok kómu, prípadne smrť. Aj z dôvodu nutnosti monitoringu zdravotného stavu a prejavov maloletej, prijatej stravy a všetkých vykonávaných aktivít, je nutné vykonávať u nej trvalý dohľad pri všetkých činnostiach, ktorý nie je zameraný na plnenie bežnej rodičovskej starostlivosti a saturáciu bežných detských potrieb, či zaisťovanie bežnej bezpečnosti dieťaťa, ale ide o špecifický dohľad.

10. Žalobkyňa zdôraznila, že v zmysle ustanovenia § 49 ods. 12 zákona č. 448/2007 Z. z. platí, že fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. a) 12 bodu - dohľad, dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI. a na body dosiahnuté podľa prílohy č. 3 písm. a) 1-11 bodu sa neprihliada. Správne orgány však na potrebu dohľadu neprihliadali s tým, že uviedli, že dcéra žalobkyne nie je vo vzťahu k svojmu ochoreniu odkázaná na žiadny dohľad (v rámci bodového hodnotenia odkázanosti pri jednotlivých úkonoch). Žalobkyňa namietala, že v konaní jasne preukázala, v čom spočíva dohľad a starostlivosť o jej dcéru, pričom táto priamo súvisí s jej ochorením a priamymi dôsledkami, ktoré jej z diagnózy vyplývajú. Tiež jasne preukázala, že ide o starostlivosť, nevyhnutnú pre ochranu života a zdravia jej dcéry, pričom úkony dohľadu nemôže vykonávať akákoľvek dospelá osoba, ale iba osoba, ktorá je riadne zaškolená a zná všetkých postupov, ktoré je potrebné vykonávať pri ochorení diabetes mellitus. Namietala tiež, že je nevyhnutné vnímať skutočnosť, že pri každom glykemickom výkyve v závislosti od závažnosti zároveň dochádza k narušeniu funkcií organizmu, ktoré sa prejavujú únavou organizmu, nesústredenosťou, malátnosťou. V takom stave

jej dcéra potrebuje aj pomoc pri štandardných úkonoch, ktoré za normálnych okolností ona, ako aj jej rovesníci bežne zvládajú. Podľa žalobkyne starostlivosť o jej dcéru nad rámec bežnej rodičovskej starostlivosti o dieťa v rovnakom veku spočíva v tom, že musí denne a neustále dozerať na dcérin liečebný režim a všetky jej aktivity tak, aby bolo jej ochorenie čo najlepšie kompenzované a predišla tak druhotnému poškodeniu jej zdravia.

11. Žalobkyňa pre porovnanie poukázala aj na to, že aj zákon č. 461/2003 Z. z. v prílohe č. 4, kapitole IV. choroby žliaz vnútorným vylučovaním, výživu a premeny látok uvádza, že zdravotný stav spojený s ochorením diabetes mellitus vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť až do 15.roku veku dieťaťa. Žalobkyňa poukázala tiež na to, že pri tomto ochorení je dôsledná opatera a preventívna starostlivosť kľúčová pre minimalizáciu zdravotných komplikácií a trvalých následkov na zdravie v budúcnosti, pričom zanedbanie starostlivosti, dôsledného liečebného režimu má za následok často tie najzávažnejšie poruchy zdravia.

12. Žalobkyňa poukázala na ustanovenia Správneho poriadku, v zmysle ktorého rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci, musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný a musí obsahovať predpísané náležitosti, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán musí uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia. Podľa žalobkyne žalovaný a ani prvostupňový správny orgán tieto zásady správneho konania pri vyhotovovaní posudkov a vydaných rozhodnutí nerešpektovali, pretože riadne neposúdili skutočný rozsah potrebnej starostlivosti zo strany žalobkyne nielen vo chvíľach, keď sa im darí nasadenou liečbou dobre vyrovnávať s dôsledkami ťažkého zdravotného postihnutia, ale aj nevyhnutný rozsah starostlivosti v často sa opakujúcich situáciách, kedy sa naplno prejavia negatívne dôsledky diagnózy diabetes mellitus. Správne orgány podľa žalobkyne tiež vôbec nezohľadnili potrebu permanentného dohľadu nad dcérou žalobkyne. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti žalobkyňa navrhla, aby správny súd zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu.

Vyjadrenie žalovaného

13. Žalovaný vo vyjadrení k správnej žalobe zo dňa 13.05.2024 navrhol podanú žalobu podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej „SSP“) ako nedôvodnú zamietnuť. Poukázal na celý priebeh administratívneho konania pred prvostupňovým správnym orgánom, ako aj žalovaným. Uviedol, že v administratívnom konaní po zhodnotení všetkých doložených lekárskeho nálezov a odborných lekárskeho vyšetrení, správ (objektívnych nálezov) s rešpektovaním aktuálnej platnej legislatívy dospel k záveru, že maloletá D. B. je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, avšak jej odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby nedosahovala stupeň odkázanosti V. alebo VI. podľa zákona č. 448/2008 Z. z. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že maloletá Rebeca nespĺňala legislatívne podmienky odkázanosti na opatrovanie.

14. Žalovaný uviedol, že komplexný posudok č. ZA/2023/12816/3-HUR zo dňa 19.10.2023, pre vypracovanie ktorého bol podkladom lekárskeho posudok č. ZA/2023/12816/2 zo dňa 21.09.2023, zohľadnil v celom rozsahu aktuálny zdravotný stav fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím maloletej D., pretože zobrať do úvahy všetky predložené lekárske nálezy, odborné lekárske vyšetrenia a správy. Zároveň bola prvostupňovým správnym orgánom vykonaná sociálna posudková činnosť a vypracovaný posudkový záver zo dňa 07. 06. 2023, ktorý si žalovaný v rámci správneho konania zobrať ako ďalší z podkladov pre vyhotovenie komplexného posudku. Žalovaný zobrať do úvahy aj ďalšie doklady (posudkový záver žalovaného zo dňa 19. 10. 2023) a správy, ktoré obsahoval administratívny spis. Žalovaný zdôraznil, že podľa § 14 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. pri posudzovaní odkázanosti nepnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť, alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti, poskytovanej nepnoletej fyzickej osobe rovnakého veku. Rodič zabezpečujúci starostlivosť je povinný poskytovať maloletému dieťaťu komplexnú starostlivosť, vrátane pomoci - dohľadu pri cestovaní prostriedkami verejnej hromadnej dopravy, sprevádzaní do školy, na rôzne aktivity a podobne. Žalovaný poukázal na to, že v konkrétnom prípade sa posudková lekárka riadne vysporiadala so všetkými listinnými dôkazmi medicínskeho charakteru, nedošlo k opomenutiu žiadnych dôkazov, ktoré boli predložené a vykonala ich

hodnotenie v súlade s platnými právnymi predpismi. Riadne a logicky zdôvodnila, prečo posudzovaná maloletá Rebeca nie je podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. odkázaná na opatrovanie a zo záverov, uvedených v lekárskom posudku č. ZA/2023/12816/2 zo dňa 21.09.2023 vyplynulo, že aj napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu je stupeň odkázanosti maloletej D. na pomoc inej fyzickej osoby I. s počtom dosiahnutých bodov 105, čo znamená, že v súčasnosti nie je odkázaná na opatrovanie v súlade s legislatívnymi kritériami. Peňažný príspevok na opatrovanie preto nebol v komplexnom posudku žalovaného č. ZA/2023/12816/3 – HUR zo dňa 19.10.2023 navrhnutý.

15. Vo vzťahu k správnej žalobe žalovaný uviedol, že naďalej zotrváva na tom, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade s platnou legislatívou. Námietky žalobkyne ohľadne nesprávneho a nekomplexného zhodnotenia zdravotného stavu maloletej Rebecy posudkovou lekárkou žalovaného považoval žalovaný za neopodstatnené, pretože podľa neho posudková lekárka vykonala posúdenie aktuálneho zdravotného stavu maloletej D. a vyhodnotila všetky predložené lekárske nálezy, odborné lekárske vyšetrenia a správy, ktoré sa nachádzali v spisovej dokumentácii správnych orgánov. Z lekárskeho posudku č. spisu ZA-2023/12816/2 zo dňa 21.09.2023 bolo nepochybné, že posudková lekárka žalovaného pri posúdení zdravotného stavu maloletej Rebecy vychádzala z dostupných časovo najaktuálnejších odborných lekárskeho nálezov, odborných vyšetrení, správ a objektívnych zistení, ktoré popisujú posledne známy zdravotný stav maloletej. Pri posudzovaní zdravotného stavu maloletej D. na účely odkázanosti na opatrovanie v zmysle § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. vo väzbe na prílohu č. 3 Zákona č. 448/2008 Z. z. posudková lekárka žalovaného vyhodnotila všetky ochorenia maloletej D. vo vzájomnej súvislosti a zobrala komplexne do úvahy ich vplyv na jednotlivé konkrétne úkony (činnosti) sebaobsluhy, vyplývajúce z vyššie citovanej prílohy č. 3. Podľa posudkovej lekárky žalovaného stupeň odkázanosti maloletej D. na pomoc inej fyzickej osoby I, s počtom bodov 105, zodpovedal skutočnému skutkovému stavu veci.

16. Žalovaný sa nestotožnil s názorom žalobkyne o tom, že jej maloletá dcéra Rebeca je odkázaná na nepretržitý dohľad pri bode 12 prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., čomu by zodpovedal stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby VI. Podľa žalovaného, aby bola potvrdená potreba dohľadu nad maloletou so skóre 0 bodov, čím by bol jej stupeň odkázanosti VI. a bola by tak odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., musela by byť odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností, uvedených v bodoch 1-11 prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., a to podľa posúdenia zdravotného stavu maloletej D. na základe doložených lekárskeho nálezov, odborných lekárskeho vyšetrení a správ, pri zohľadnení veku, rozumovej vyspelosti posudkovou lekárkou žalovaného maloletá nie je. Posudková lekárka žalovaného sa v danej veci plne stotožnila s posudkovou lekárkou prvostupňového správneho orgánu, pretože v lekárskeho nálezoch, vyšetreniach a správach maloletá nemala zdokumentované žiadne pohybové poruchy (poruchy pohyblivosti na horných a dolných končatinách, poruchy jemnej motoriky a úchopu, zmyslové poruchy, poruchy kontinencie a duševné poruchy). Žalovaný uviedol, že z lekárskeho nálezov, ktoré predložila žalobkyňa do administratívneho spisu nevyplývajú žiadne také postihnutia u maloletej, ktoré by indikovali dohľad inej fyzickej osoby pri vykonávaní jednotlivých činností podľa bodov 1-11 prílohy č. 3 v porovnaní so zdravým dieťaťom rovnakého veku a preto nebolo preukázané, že by maloletá potrebovala nepretržitý dohľad pri činnostiach uvedených v týchto bodoch. Žalovaný zastával názor, že v druhostupňovom komplexnom posudku ako aj v rozhodnutí boli zrozumiteľne uvedené všetky relevantné skutočnosti, na základe ktorých bol maloletej Rebecy stanovený stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby I, s počtom bodov 105.

17. Podľa žalovaného sa žalobkyňa nesprávne dovoláva, aby správne orgány zohľadnili prílohu č. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení pri posudzovaní odkázanosti na opatrovanie. Predmetná príloha, rovnako aj samotný zákon č. 461/2003 Z. z. neupravuje peňažné príspevky na kompenzáciu, a preto neprichádza do úvahy pri posudzovaní predmetného nároku aplikácia tohto zákona a jeho prílohy. Je zrejmé, že peňažný príspevok na opatrovanie, ako forma kompenzácie ťažkého zdravotného postihnutia nie je dávkou sociálneho poistenia a teda sa nemôže na jeho priznanie vzťahovať zákon o sociálnom poistení. Žalovaný postupujúci podľa článku 2. ods. 2 Ústavy SR mohol na daný prípad aplikovať len príslušný zákon, ktorým je zákon č. 447/2008 Z. z. a právne predpisy, na použitie ktorých odkazuje tento zákon. Žalovaný dal do pozornosti, že posudková činnosť pre účely kompenzácie je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť, uviedol, čo je výsledkom týchto činností a kto tieto činnosti vykonáva. Uviedol, že z medicínskeho hľadiska určovanie miery funkčnej poruchy, odborné posúdenie odkázanosti na opatrovanie, na účely navrhnutia a poskytnutia peňažného príspevku na opatrovanie a stanovenie termínu opätovného posúdenia zdravotného stavu spadá výlučne do kompetencie posudkového lekára príslušného správneho orgánu (Úrad UPSVaR, ústredie), ktorý pri posudzovaní miery funkčnej poruchy a posudzovaní odkázanosti vychádza z aktuálne predložených

lekárskych nálezov, odborných lekárskych vyšetrení a správ, riadi sa platnou legislatívou k danej problematike a nie je viazaný návrhmi a odporúčaniami odborných lekárov, psychológov, pedagógov a jednak nie je viazaný ani návrhmi žiadateľa o predmetný peňažný príspevok. V kontexte uvedeného žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 26Sa/15/2019 zo dňa 06.10.2021, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Sžfo/63/2016 zo dňa 29.11.2017.

18. Vo vzťahu k žalobnej námietke žalobkyne o tom, že správne orgány nepostupovali v súlade so Správnym poriadkom, keď nevyzvali žalobkyňu, aby sa vyjadrila k podkladom rozhodnutia žalovaný poukázal na ustanovenie § 33 ods. 2 Správneho poriadku, § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. a zdôraznil, že na základe uvedených ustanovení nebolo povinnosťou správneho orgánu (žalovaného) vyzvať žalobkyňu, aby sa pred vydaním rozhodnutia vyjadrovala k jeho podkladom. Žalovaný dal do pozornosti, že zákon č. 447/2008 Z. z. ustanovuje pre správny orgán viaceré povinnosti, ktoré sú zárukou ochrany práv účastníkov - povinnosť posudkového lekára pozvať fyzickú osobu na osobné posúdenie, ak o to ustanoveným spôsobom požiada, kde má možnosť informovať posudkového lekára o subjektívnych a objektívnych ťažkostiach, vyplývajúcich zo zdravotného postihnutia.

19. Pokiaľ žalobkyňa v žalobe namietala, že správnymi orgánmi nebolo riadne vykonané dokazovanie, žalovaný k tejto námietke uviedol, že žalobkyňa neuviedla dôvody, prečo považovala vykonané dokazovanie správnymi orgánmi za nedostatočné, na základe čoho uvedenú námietku považoval len za všeobecné konštatovanie bez bližšej špecifikácie a teda za nedôvodnú námietku.

20. Vo vzťahu k žalobnej námietke žalobkyne o tom, že napadnuté rozhodnutie, ako aj prvostupňového rozhodnutie vychádzalo z nedostatočne zisteného skutkového stavu a že je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, žalovaný uviedol, že v napadnutom rozhodnutí a lekárskom posudku, posudkovom závere, v komplexnom posudku, ktoré sú jeho podkladom dôsledne, logicky a zrozumiteľne odôvodnil svoj záver, prečo žalobkyňi nepriznal peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby, ktorou je maloletá dcéra D.. Žalovaný mal za to, že pri svojej rozhodovacej činnosti vychádzal zo spoľahlivo zisteného stavu veci, a preto túto námietku považoval za neopodstatnenú. Za neopodstatnenú z týchto dôvodov považoval taktiež námietku žalobkyne ohľadne nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia pre nedostatok dôvodov.

21. Vo vzťahu k žalobnej námietke žalobkyne o tom, že postupom a rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu a žalovaného boli porušené jej práva a práva jej dcéry, ktoré garantuje Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovor o právach dieťaťa a taktiež Ústava SR, na základe čoho rozhodnutia považovala za nespravodlivé, žalovaný dal do pozornosti, že okrem citácie niektorých ustanovení Dohovoru OSN o právach osôb a Ústavy SR žalobkyňa neuviedla a nekonkretizovala, v čom mali byť postupom správnych orgánov porušené jej práva a práva jej dcéry. Žalovaný ďalej uviedol, že skutočnosť, že žalobkyňa má iný názor na posúdenie veci ako uviedol prvostupňový správny orgán a žalovaný vo svojich rozhodnutiach, ešte neznamená, že žalobkyňa a jej maloletá dcéra boli skutočne ukrátené na svojich právach. Zároveň dodal, že tieto články Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, Dohovoru o právach dieťaťa a Ústavy SR neupravujú posudzovanie, navrhnutie a následne poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu. Takáto úprava bola transformovaná do zákonných predpisov, v konkrétnom prípade zákona č. 447/2008 Z. z. a žalovaný zdôraznil, že uvedený zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, pričom ustanovenia tohto zákona Dohovorom ani Ústave SR neodporujú.

22. Žalovaný konštatoval, že v konkrétnom prípade podľa komplexného posudku prvostupňového správneho orgánu a komplexného posudku žalovaného sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia maloletej D., boli navrhnuté kompenzovať jednou formou, a to peňažným príspevkom na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie. Žalovaný mal za to, že vyššie uvedená forma kompenzácie v čase prvostupňového správneho konania ako aj odvolacieho správneho konania dostatočne kompenzovala sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia maloletej D. a z uvedeného je preto zrejmé, že nedošlo k porušeniu práv maloletej D. a taktiež ani práv žalobkyne. Žalovaný mal za to, že postupoval v prípade žalobkyne v intenciách platných vnútroštátnych zákonných predpisov, ktoré uvedenú problematiku upravujú. K námietke žalobkyne, týkajúcej sa skutočnosti, že postupom a rozhodnutím prvostupňového správneho orgánu a následne postupom a rozhodnutím žalovaného boli porušené jej práva ustanovené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, žalovaný poukázal na postup pri rozhodovaní a vydávaní rozhodnutí prvostupňového správneho orgánu a žalovaného, na základe čoho považoval za zrejmé, že nedošlo k porušeniu práva žalobkyne ustanoveného v článku 46 ods. 1 Ústavy SR.

23. Žalovaný zdôraznil, že samotná miera funkčnej poruchy ťažkého zdravotného postihnutia nemá vplyv na indikovanie peňažného príspevku na opatrovanie. Pre navrhnutie peňažného príspevku na

opatrovanie je rozhodujúce splnenie legislatívnych podmienok podľa § 14 ods. 4 Zákona č. 447/2008 Z. z. tak, ako bolo uvedené.

24. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti mal žalovaný za to, že správna žaloba nebola dôvodná a v kontexte žalobných námietok poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 28Sa/33/2018 zo dňa 31.07.2019, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24Sa/20/2021 zo dňa 10.02.2022, Krajského súdu v Nitre v rozsudku sp. zn. 22Sa/6/2022 zo dňa 20. 09. 2022, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 15Sa/30/2022 zo dňa 23. 02. 2023 a Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Ssk/82/2021 zo dňa 30.03.2022. Žalovaný na záver uviedol, že správne orgány (prvostupňový správny orgán, ako aj žalovaný) postupovali v súlade so zákonom, ak mieru odkázanosti maloletej Rebecy zisťovali vo všetkých 12 oblastiach, ktoré príloha č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. upravuje, a spôsob, akým správne orgány dospeli k ustáleniu stupňa odkázanosti I. u maloletej D. bol podľa názoru žalovaného z hľadiska právneho posúdenia veci v súlade s účelom a zmyslom právnej úpravy zákonov č. 447/2008 Z. z. a č. 448/2008 Z. z. a vychádzal z náležite zisteného skutkového stavu, ktorý bol zisťovaný práve v nadväznosti na jednotlivé položky, vyplývajúce z prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z.

25. K žalobnej námietke žalobkyne, že sa žalovaný nevysporiadal so všetkými námietkami uvedeným v podanom odvolaní žalovaný uviedol, že na všetky podstatné okolnosti prípadu dal žalobkyni odpoveď. Vzhľadom k rozsahu odvolacích námietok a ich formulácií nebolo možné na ne separátne odpovedať a žalovaný mal za to, že bolo naplnené právo žalobkyne na spravodlivé odvolacie konanie, že závery žalovaného boli dostatočne odôvodnené, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a vychádzali zo skutočností, známych žalovanému v čase jeho rozhodovania.

Replika

26. Žalobkyňa právo repliky nevyužila.

27. Správny súd vec prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 107 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“), (účastníci konania nepožiadali o nariadenie pojednávania a ani súd nezistil žiaden z dôvodov pre potrebu pojednávania nariadiť v zmysle § 107 ods. 1 SSP) a vo veci vyhlásil rozsudok postupom podľa § 137 ods. 3 SSP. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku dňa 24.02.2025 bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke súdu dňa 17.02.2025 v zmysle § 137 ods. 4 SSP.

28. Správny súd vecne príslušný podľa § 10 SSP a miestne príslušný podľa § 13 ods. 3 SSP preskúmal napadnuté rozhodnutia žalovaného a postup, ktorý mu predchádzal (vrátane prvostupňového) nielen v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe, ale aj nad rozsah žalobných bodov, keďže sa jedná o správnu žalobu v sociálnych veciach fyzickej osoby, kedy správny súd nie je viazaný žalobnými bodmi v zmysle § 203 ods. 2 SSP a § 134 ods. 2 písm. d) SSP. Preskúmaním veci dospel správny súd k záveru, že žaloba žalobkyne je nedôvodná.

Právny rámec

29. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej „SSP“) sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

30. Podľa § 199 ods. 2 SSP v konaní podľa tejto hlavy správny súd zohľadňuje špecifické potreby vychádzajúce zo zdravotného stavu a sociálneho postavenia účastníka konania - fyzickej osoby a poskytuje jej poučenie o jej procesných právach a povinnostiach.

31. Podľa § 199 ods. 3 SSP ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

32. Podľa § 202 ods. 2 prvá veta SSP, správnu žalobu fyzickej osoby správny súd posudzuje neformálne.

33. Podľa § 203 ods. 2 SSP, pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

34. Podľa § 1 zákona č. 447/2008 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej „zákon č. 461/2003 Z. z.“) tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

35. Podľa § 2 zákona č. 447/2008 Z. z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len "kompenzácia") je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona

alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Za kompenzáciu sa na účely tohto zákona považuje aj osobitná starostlivosť podľa osobitného predpisu. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. Ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50%. Funkčná porucha je nedostatok telesných schopností, zmyslových schopností alebo duševných schopností fyzickej osoby, ktorý z hľadiska predpokladaného vývoja zdravotného postihnutia bude trvať dlhšie ako 12 mesiacov.

36. Podľa § 14 ods. 1, 2 a 4 zákona č. 447/2008 Z. z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby na účely tohto zákona, ak je odkázaná na osobnú asistenciu, opatrovanie alebo sociálnu službu podľa osobitného predpisu. Pri posudzovaní odkázanosti nepĺnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepĺnoletej fyzickej osobe rovnakého veku. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.

37. Podľa § 53 zákona č. 447/2008 Z. z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

38. Podľa § 55 ods. 1, 6 a 10 zákona č. 447/2008 Z. z. konanie o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o preukaze a konanie o parkovacom preukaze sa začína na základe žiadosti fyzickej osoby alebo na základe žiadosti rodiča maloletého dieťaťa alebo fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Žiadosť podľa prvej vety sa podáva písomne alebo elektronickými prostriedkami podpísaná zaručeným elektronickým podpisom. Konanie o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu, o odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu, o zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu a o zvýšení alebo znížení jeho výšky, konanie o vrátení peňažného príspevku na kompenzáciu, konanie o odňatí a vrátení preukazu a konanie o odňatí a vrátení parkovacieho preukazu sa začína na podnet fyzickej osoby alebo na podnet orgánu, ktorý je príslušný rozhodovať o peňažnom príspevku na kompenzáciu, o preukaze a o parkovacom preukaze v prvom stupni. Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok. Príslušný orgán pred vypracovaním komplexného posudku podľa § 15 ods. 1 prerokuje s fyzickou osobou, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia v oblastiach kompenzácie a navrhovaný druh peňažného príspevku na kompenzáciu, ak o takéto prerokovanie požiadala písomne alebo podala žiadosť elektronickými prostriedkami podpísanú zaručeným elektronickým podpisom.

39. Podľa 39 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z. z. účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít.

Posúdenie vecí správnym súdom

40. Predmetom súdneho prieskumu bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2023/12403 zo dňa 09.11.2023, ktorým potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina č. ZA1/OPPKTZPaPC/PPnK/SOC/2023/96266-5 zo dňa 25.07.2023 o nepriznaní peňažného príspevku žalobkyni na opatrovanie fyzickej osoby - D. B. podľa § 40 ods. 1, § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. a § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. a odvolanie žalobkyne zamietol, z dôvodu, že napriek ťažkému zdravotnému postihnutiu maloletej dcéry žalobkyne táto nebola odkázaná na opatrovanie, pretože jej odkázanosť na pomoc inej fyzickej osoby nedosahovala stupeň V alebo VI podľa zákona č. 448/2008 Z. z.

41. Žalobkyňa v správnej žalobe a v nej uvedených žalobných bodoch vymedzila podstatu svojej argumentácie tak, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho skutkového a právneho posúdenia veci, závery posudkových lekárov uvedené v lekárskom posudku a celý postup správnych orgánov trpí vadami nezákonnosti, prvostupňový správny orgán a žalovaný riadne neposúdili skutočný rozsah potrebnej starostlivosti zo strany žalobkyne o jej dcéru v situáciách, kedy sa naplno prejavila negatívne dôsledky diagnózy diabetes mellitus. Správne orgány podľa žalobkyne taktiež vôbec nezohľadnili potrebu permanentného dohľadu nad jej dcérou pri všetkých činnostiach.

42. Úlohou správneho súdu v tomto konaní bolo preto preskúmať, či postupom správnych orgánov nedošlo k porušeniu práv žalobkyne a jej dcéry, ako aj, či s ohľadom na zdravotný stav maloletej dcéry žalobkyne, došlo k správne posúdeniu ohľadne splnenia podmienok pre poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie.

43. Správny súd uvádza, že kompenzačné príspevky patria do systému štátnej sociálnej pomoci, ide o testované dávky poskytované tým fyzickým osobám, ktoré to s ohľadom na svoju sociálnu a ekonomickú situáciu potrebujú. Ide o pozitívny záväzok štátu pomôcť občanom s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu, ktorý je prijateľný aj z hľadiska dlhodobej udržateľnosti (viď. závery rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Sžsk/31/2021 zo dňa 02.07.2021). Jednoducho povedané, nie každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má „automaticky“ nárok na všetky formy sociálnej pomoci, ale zákon vymedzuje kritéria, ktoré je potrebné splniť pri konkrétnom prostriedku sociálnej pomoci.

44. Zo zákona č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že pri posudzovaní nároku fyzickej osoby na niektorý z peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sa v prvom rade vyhodnocuje, či ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorým je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50% (§ 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z.). Mieru funkčnej poruchy určuje posudkový lekár (§ 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z.) v desiatkach percent podľa druhu zdravotného postihnutia uvedeného v prílohe č. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. a vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu a z ďalšej zdravotnej dokumentácie (§ 11 ods. 3 a 4 zákona č. 447/2008 Z. z.). Výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorého náležitosti sú vymedzené v § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. - obsahuje mieru funkčnej poruchy, záver, či ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu. Kompenzácie sa navrhujú len u takej fyzickej osoby, u ktorej je miera funkčnej poruchy 50% a viac (§ 11 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z. z.). V prípade, že podľa lekárskeho posudku ide o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, vykonáva sa aj sociálna posudková činnosť v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. a jej výsledkom je posudkový záver (§ 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z.), ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má posudzovaná fyzická osoba v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých oblastiach. Následne sa na základe lekárskeho posudku a posudkového záveru vyhotoví komplexný posudok (§ 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.), ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu, vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár a odôvodnenie komplexného posudku. Z uvedeného vyplýva, že v zákone č. 447/2008 Z.z. je upravený postup, v rámci ktorého lekárskeho nálezu a zdravotná dokumentácia predložená účastníkom konania podliehajú vyhodnoteniu posudkovým lekárom. Lekársky posudok a aj komplexný posudok tak vychádzajú z dôkazov - lekárskeho nálezu a nálezu od ošetrovujúcich lekárov účastníka konania (ktorí stanovujú diagnostické závery a navrhujú liečené postupy) a ktoré účastník konania v rámci administratívneho konania predložil.

45. Správny súd nespochybňuje, že posudkový lekár je osobou oprávnenou na vykonanie lekárskej posudkovej činnosti (§10 zákona č. 447/2008 Z. z.), ktorá zahŕňa aj hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu a jeho zmien, určovanie miery funkčnej poruchy, posudzovanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti (§ 11 zákona č. 447/2008 Z. z.). Taktiež je nepochybné, že komplexný posudok, ktorý je vypracovaný na základe lekárskeho posudku a posudkového záveru, je podkladom pre rozhodnutie o kompenzačných príspevkoch. Pri posudzovaní zdravotného stavu a jednotlivých druhov odkázanosti sú nepochybne potrebné medicínske znalosti, ide o odborné otázky, na zodpovedanie ktorých správny súd nemá potrebnú odbornosť. Komplexný posudok, ktorého podkladom je lekárskeho posudku a posudkového záveru, správny súd preto preskúmava z toho hľadiska, či sú v nich vyhodnotené závery všetkých lekárskeho nálezu a zdravotnej dokumentácie predloženej účastníkom konania a či sú logické, preskúmateľné a vnútorne nerozporné. Podstatným podkladom pre komplexný posudok pri peňažnom príspevku na opatrovanie je aj vyhodnotenie v rámci prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z., na ktoré odkazuje § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z.z. Správny súd tiež zdôrazňuje, že nijako nespochybňuje kompetenciu posudkových lekárov na vyhodnotenie zdravotného stavu a odkázanosti fyzickej osoby, ale závery a medzi nimi aj hodnotenie odkázanosti podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z., musia byť preskúmateľné, bez akýkoľvek pochybností.

46. V prejednávanej veci nebolo medzi účastníkmi konania sporné, že maloletá dcéra žalobkyne Rebecca je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60%. V prípade peňažného príspevku na opatrovanie je v § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. stanovená podmienka, že takáto osoba je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 448/2008 Z. z. Podľa § 49 ods. 10 zákona č. 448/2008 Z. z. odkázanosť fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby na účely poskytnutia sociálnej služby sa posudzuje podľa prílohy č. 3. Pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby sa dosiahnuté body podľa prílohy č. 3 písm. a) v prvom bode až dvanástom bode sčítajú. Stupeň odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby a priemerný rozsah odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby v hodinách sa určí na základe celkového počtu bodov.

47. Z uvedeného je zrejmé, že zákon č. 447/2008 Z. z. upravuje presný postup pri zisťovaní stupňa odkázanosti odkazom na zákon č. 448/2008 Z. z., ktorý v prílohe č. 3 vymedzuje jednotlivé úkony zoradené v 12-tich skupinách, pri ktorých by fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím mohla byť odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a stanovuje aj bodové hodnoty podľa počtu úkonov odkázanosti. K námietke žalobkyne, ktorou namietala, že v zmysle lekárskeho posudku sa celá starostlivosť o jej dcéru javí akoby spočívala v jednoduchom dodržiavaní liečebného režimu, ako aj následné nezohľadnenie úkonov týkajúcich sa starostlivosti o jej dcéru, teda, že žalobkyňa zabezpečuje celý liečebný postup (obnášajúci nielen pravidelné meranie hladiny inzulínu a podanie inzulínu, ale aj pravidelné meranie ďalších zdravotných ukazovateľov, správne dávkovanie a ad hoc úpravu podaného množstva inzulínu), dennú starostlivosť o pomôcky, pripravenosť zasiahnuť kedykoľvek v prípade nefunkčnosti používaných pomôcok, prípravu a podávanie stravy v zmysle prísneho diétného režimu, vykonávanie dohľadu nad tým, aby zo strany jej dcéry nedochádzalo ku konzumácii stravy mimo tohto režimu, vykonávanie dohľadu nad denným režimom v zmysle nasledovania špecificky odporúčaného denného režimu a trvalo prispôsobuje celý liečebný režim v zmysle denného programu dcéry a vonkajších vplyvov, správny súd uvádza, že toto tvrdenie žalobkyne nemohlo obstáť z dôvodu, že práve úkony, ktoré vykonáva žalobkyňa vo vzťahu k svojej dcére oproti úkonom, ktoré vykonáva rodič dieťaťa rovnakého veku bez zdravotného postihnutia, boli vyhodnocované v rámci posudzovania odkázanosti podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. a na tie úkony, ktoré sa vykonávajú u dieťaťa rovnakého veku, ktoré je bez zdravotného postihnutia, a rovnako aj u dieťaťa rovnakého veku so zdravotným postihnutím, sa neprihliada.

48. Správny súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že správna žaloba nie je dôvodná. V kontexte žalobných námietok je potrebné poukázať predovšetkým na znenie § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., podľa ktorého fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu, pričom u maloletej D. bol ustálený stupeň odkázanosti I. Správny súd po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu zastáva názor, že v súvislosti so stanovovaním stupňa odkázanosti maloletej postupovali správne orgány v súlade so zákonom.

49. Metodológia zisťovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach je striktné a pomerne podrobne upravená v prílohe č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. jedná sa o kogentné ustanovenia, od ktorých sa správny orgán nemôže odchýliť, najmä ich nemôže upravovať podľa vlastného uváženia dopĺňaním nových položiek (skúmaných úkonov a oblastí sebaobsluhy) alebo ignorovaním tých, ktoré príloha č. 3 ustanovuje. Postupy uvedenou prílohou upravené je správny orgán povinný dodržiavať pri každom ochorení, potenciálne odôvodňujúcim poskytnutie niektorých z kompenzačných príspevkov. Nemôže sa preto tak, ako to naznačovala žalobkyňa, zamerať iba na špecifiká ochorenia diabetes mellitus I. typu a vynechať posudzovanie tých parametrov, ktoré podľa s predmetným ochorením relevantne nesúvisia. Správne orgány si nemohli vybrať, že pri ochorení na cukrovku nebudú skúmať také položky ako napr. osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie a vyzliekanie, zmena polohy, sedenie, státie, pohyb po rovine a pod. Uvedené úkony síce na prvý pohľad s ochorením na cukrovku nemusia primárne vždy súvisieť, ide však o oblasti a úkony sebaobsluhy, ktoré správne orgány musia vyhodnocovať vždy a postupovať striktné podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. A ak pri ich vyhodnocovaní zistia, že fyzická osoba je pri týchto úkonoch sebaúčinná, stane sa bodové ohodnotenie týchto úkonov súčasťou sumárneho bodového ohodnotenia, z ktorého sa následne ustalauje a určuje stupeň odkázanosti fyzickej osoby a rozsah tejto odkázanosti.

50. Žalobná námietka žalobkyne založená na tom, že prvostupňový správny orgán a žalovaný nevzali v úvahu skutočnosť, že dcéra žalobkyne mala 10 rokov a nezohľadnili tak jej rozumovú vyspelosť, podľa správneho súdu nebola dôvodná práve s ohľadom na to, že v zmysle prílohy č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. sú vyhodnocované a posudzované činnosti s prihliadnutím na to, akú konkrétnu fyzickú osobu

posudkový lekár posudzuje. Správny súd sa stotožňuje s vyjadrením žalobkyne v rozsahu, že jej maloletá dcéra s prihliadnutím na svoj vek nebola (a nie je) schopná dostatočne rozpoznať dôsledky svojho ochorenia a nevie samostatne realizovať niektoré úkony súvisiace so svojím ochorením, zároveň však uvádza, že posudzovanie, v akom rozsahu vie maloletá Rebeca vykonávať činnosti uvedené v prílohe č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z., z ktorých pod bodom 11 je uvedené aj dodržiavanie liečebného režimu a pri ktorých sa vyžaduje dohľad (bod 12), bolo posudzované posudkovým lekárom. Posúdenie zdravotného stavu a medicínskej časti patrí do kompetencie posudkového lekára, ktorý je osobou oprávnenou na vykonanie lekárskej posudkovej činnosti (§ 10 zákona č. 447/2008 Z. z.), ktorá zahŕňa aj hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu a jeho zmien, určovanie miery funkčnej poruchy, posudzovanie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti (§ 11 zákona č. 447/2008 Z. z.). Správny súd v kontexte uvedeného zdôrazňuje, že závery uvedené v lekárskom posudku a medzi nimi aj hodnotenie odkázanosti podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z., však musia byť preskúmateľné, bez akýkoľvek pochybností, čo v predmetnej veci podľa správneho súdu bolo dostatočne uskutočnené. Správny súd nespochybňuje, že žalobkyňa zabezpečuje vo vzťahu k svojej dcére starostlivosť, ktorá je nad rámec bežnej rodičovskej starostlivosti o dieťa v rovnakom veku s ohľadom na to, aby jej ochorenie bolo čo najlepšie kompenzované a predišla tak druhotnému poškodeniu zdravia, avšak má za to, že práve zohľadnenie vykonávania tejto starostlivosti bolo posudzované v rámci vyhodnocovania pri jednotlivých činnostiach sebaobsluhy posudkovým lekárom vychádzajúcim zo všetkých dostupných lekárskejších správ a nálezov predložených v administratívnom konaní a bolo j riadne a dostatočne zrozumiteľne odôvodnené. Predloženými lekárskejšími nálezmi nebolo preukázané, že by maloletá Rebeca vyžadovala dohľad pri väčšine činností relevantných pre posúdenie odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby, a preto správne orgány správne v bode 12 neurčili maloletej počet bodov 0.

51. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že prvostupňový správny orgán ani žalovaný neprihliadli u jej dcéry D. na potrebu dohľadu pri vykonávaní činností uvedených v prílohe č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z. argumentujúc znením ustanovenia § 49 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z., podľa ktorého ak fyzická osoba pri posudzovaní odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 písm. a) bod 12 (dohľad) dosiahne 0 bodov, jej stupeň odkázanosti je VI a na body dosiahnuté podľa tejto prílohy bod 1-11 sa neprihliada, správny súd uvádza, že u dcéry žalobkyne bol dohľad hodnotený posudkovým lekárom počtom bodov 10 s tým, že maloletá nie je odkázaná na dohľad pri žiadnej z činností. Toto bodové hodnotenie zohľadňuje počet činností pri ktorých je fyzická osoba odkázaná na dohľad, pričom na dosiahnutie počtu 0 bodov sa vyžaduje, aby bola fyzická osoba odkázaná na nepretržitý dohľad pri väčšine činností (z tých, ktoré sa v zmysle uvedenej prílohy vyhodnocujú) alebo v prípade ak ide o fyzickú osobu s cystickou fibrózou, ktorá je odkázaná na dohľad pri minimálne štyroch činnostiach. Vzhľadom na to, že u dcéry žalobkyne posudkovým lekárom nebolo konštatované, že vyžaduje nepretržitý dohľad pri väčšine posudzovaných činností, nemohol zvoliť iné bodové ohodnotenie, na základe čoho podľa správneho súdu nemohlo dôjsť k následnej aplikácii § 49 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z. z.. Správny súd citlivo vníma, že žalobkyňa vzhľadom na poskytovanú starostlivosť svojej dcéry vyhodnotila ňou poskytovaný dohľad ako dohľad pri väčšine činností, avšak konštatuje, že sa jedná o subjektívne hodnotenie žalobkyne, ktoré nebolo uskutočnené v kontexte vyhodnocovaných činností podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z.z.

52. Správne orgány podľa správneho súdu postupovali v súlade so zákonom, ak mieru odkázanosti maloletej D. zisťovali vo všetkých oblastiach, ktoré príloha č. 3 k zákonu č. 448/2008 Z. z. upravuje a ktorými sú stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie močového mechúra, vyprázdňovanie hrubého čreva, osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie a vyzliekanie, zmena polohy, sedenie, státie, pohyb po schodoch, pohyb po rovine, orientácia v prostredí, dodržiavanie liečebného režimu a potreba dohľadu. Spôsob, akým správne orgány dospeli k ustáleniu stupňa odkázanosti I. u maloletej D., bol podľa názoru správneho súdu z hľadiska právneho posúdenia veci v súlade s účelom a zmyslom právnej úpravy zákonov č. 447/2008 Z. z. a č. 448/2008 Z. z. a vychádza z náležite zisteného skutkového stavu, ktorý bol zisťovaný práve v nadväznosti na jednotlivé položky vyplývajúce z prílohy č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. Vzhľadom k uvedenému správny súd vyhodnotil správnu žalobu ako nedôvodnú a preto ju podľa § 190 SPP zamietol.

53. Správny súd zdôrazňuje, že pri prijímaní svojich záverov sa snažil citlivo vyhodnocovať a posudzovať skutkový stav v rovine dôsledkov zdravotného stavu maloletej D. a v žiadnom prípade ho nezľahčuje, keď uvádza, že žalobkyňa má síce pravdu v tom, že liečba diabetes mellitus (a pridruženej celiakie) jej dcéry rozhodne vyžaduje špecifický prístup, na druhej strane je však nevyhnutné uviesť, že organizácia komplexnej liečby cukrovky - injekčné podávanie inzulínu, sledovanie hladín glykémie v krvi, stravovací a pohybový režim, edukácia - patria do oblasti zdravotnej starostlivosti. Rozsah zdravotnej starostlivosti

uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a úhrady za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti upravujú predpisy z iného právneho odvetvia, napr. zákon č. 577/2004 Z.z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

54. Pokiaľ žalobkyňa uviedla, že pomoc štátu vo forme peňažného príspevku na opatrovanie jej nebola poskytnutá nie z dôvodu, že to zákon č. 447/2008 Z. z. neumožňuje, resp. že jej maloletá dcéra nespĺňala zákonné podmienky, ale z dôvodu, že správne orgány pristúpili k výkladu ustanovení tohto zákona a aplikácii na prípad jej maloletej dcéry spôsobom odporujúcim čl. 41 ods. 5 a 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 23 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím, správny súd uvádza, že žalobkyňa síce citovala niektoré ustanovenia Ústavy SR a Dohovorov avšak nekonkretizovala, v čom mali byť postupom správnych orgánov porušené jej práva a práva maloletej D.. Správny súd považoval za nevyhnutné uviesť, že ak má žalobkyňa iný názor na posúdenie veci ako žalovaný vo svojom rozhodnutí, automaticky to neznamená, že žalobkyňa a jej maloletá dcéra boli ukrátené na svojich právach. Články Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím neupravujú posudzovanie, navrhnutie a následne poskytovanie peňažných príspevkov na kompenzáciu. Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím bol ratifikovaný Slovenskou republikou, čím Slovenská republika prijala záväzky vyplývajúce jej z uvedeného dohovoru, pričom ich naplnenie transformovala do zákonných predpisov, v konkrétnom prípade zákona č. 447/2008 Z. z., ktorý upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, pričom ustanovenia tohto zákona žalobkyňou citovanému Dohovoru OSN neodporujú. Skutočnosť, že každá fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím, uchádzajúca sa o kompenzáciu formou peňažného príspevku, je posudzovaná individuálne, nespôsobuje porušenie práv žalobkyne. V súvislosti s poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia je potrebné rovnako uviesť, že podľa § 2 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. kompenzácia sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia je zmiernenie alebo prekonanie sociálneho dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia poskytovaním peňažných príspevkov na kompenzáciu podľa tohto zákona alebo poskytovaním sociálnych služieb podľa osobitného predpisu. Účelom peňažných príspevkov teda nie je zabezpečovať základné životné potreby, alebo riešiť hmotnú núdzu. Sociálny dôsledok ťažkého zdravotného postihnutia je znevýhodnenie, ktoré má fyzická osoba z dôvodu jej ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia rovnakého veku, pohlavia a za rovnakých podmienok a ktoré nie je schopná z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia prekonať sama. V zmysle platnej legislatívy sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia sa kompenzujú v štyroch oblastiach, a to v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov a v oblasti sebaobsluhy. Uvedeným postulátom zodpovedá aj komplexný posudok. Podľa druhu odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na kompenzáciu v zmysle § 14 zákona č. 447/2008 Z. z. je možné navrhnúť vhodnú formu kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia v oblasti, v ktorej je to potrebné vzhľadom na jej ťažké zdravotné postihnutie a sociálne dôsledky z neho vyplývajúce. Žalobou napadnutými rozhodnutiami podľa správneho súdu nedošlo k porušeniu práv maloletej D. a taktiež ani práv žalobkyne, keďže bolo zistené, že postupovali v intenciách platných vnútroštátnych zákonných predpisov, ktoré uvedenú problematiku upravujú (ako je vyššie uvedené). Podstatné v súvislosti s uvedenými dohovormi by bolo, keby vnútroštátna právna úprava bola v rozpore s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím alebo Dohovorom o právach dieťaťa, alebo by absentovala vnútroštátna právna úprava, ktorá by mala garantovať napĺňanie práv garantovaných uvedenými dohovormi. V prejednávanej veci žalobkyňa netvrdila, že by relevantná právna úprava zákona č. 447/2008 Z. z. bola v rozpore s Dohovorom OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím alebo Dohovorom o právach dieťaťa a ani správny súd takýto rozpor nezistil. Žalobkyňa netvrdila ani protiústavnosť relevantných ustanovení zákona č. 447/2008 Z. z. a ani správny súd protiústavnosť nezistil.

55. Správny súd v súvislosti s uvedeným poukazuje aj na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu SR sp. zn. 7Sk/13/2021 zo dňa 30.03.2021, v ktorom Najvyšší správny súd SR uviedol, že „Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (č. 317/2010 Z. z.), ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 25. júna 2010, je na základe uznesenia Národnej rady Slovenskej republiky medzinárodnou zmluvou, ktorá má podľa čl. 7 ods. 5 ústavy prednosť pred zákonmi. V judikatúre ústavného súdu nie je sporné, že tento Dohovor môže predstavovať referenčnú normu na účely konania podľa čl. 125 ústavy, teda posudzovania súladu zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov (porov. nález sp. zn. PL. ÚS 16/2018). Z toho však nemožno vyvodit', že by tento Dohovor zakladal subjektívne práva jednotlivcov, ktorým by zodpovedala povinnosť štátu priznávať určité konkrétne hmotné nároky (porov. uznesenie sp. zn. II. ÚS 737/2015 s výslovným vyrovnaním

sa s predošlým nálezom sp. zn. I. ÚS 313/2012, v ktorom povaha tohto Dohovoru nebola nijako bližšie analyzovaná). Účinky jednotlivých článkov Dohovoru sú vo všeobecnosti upravené v jeho čl. 4. Ustanovenia čl. 4 ods. 1 a 3 jednoznačne odkazujú na potrebu prijať legislatívu na účely vykonania tohto Dohovoru. Ďalej samotný čl. 4 ods. 2 výslovne upravuje, že priamo uplatniteľné sú záväzky štátu vyplývajúce z tohto Dohovoru, a nie subjektívne práva jednotlivcov (porov. aj originálne znenie v ang. jazyku: „obligations contained in the present Convention that are immediately applicable“). Tento náhľad na Dohovor potvrdzuje aj právna doktrína, podľa ktorej „Dohovor nie je priamo aplikovateľný; stáva sa zdrojom individuálnych práv, len ak je inkorporovaný do vlastného právneho poriadku zmluvného štátu“ (pozri Kanter, Arlene S. The Development of Disability Rights under International Law. E. F. to I. J.. Abingdon, New York: Routledge, 2015, s. 45). Uvedené závery sa v celom rozsahu vzťahujú aj na čl. 28 uvedeného Dohovoru, na ktorý sa odvoláva žalobkyňa. Podľa čl. 28 ods. 1 zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na primeranú životnú úroveň pre ne aj pre ich rodiny a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia a presadia uplatňovanie tohto práva, a podľa čl. 28 ods. 2 zmluvné strany uznávajú právo osôb so zdravotným postihnutím na sociálnu ochranu a na využívanie tohto práva a podniknú príslušné kroky, ktorými zaručia a presadia uplatňovanie tohto práva vrátane týchto opatrení s určitými cieľmi. Vychádzajúc z citovaného čl. 4 tohto Dohovoru a citovanej judikatúry ústavného súdu je zrejmé, že tieto ustanovenia zaväzujú zmluvné štáty, aby ich implementovali do svojho právneho poriadku a orgány aplikácie práva ich zohľadňovali pri aplikácii príslušných vnútroštátnych právnych predpisov (napr. zákona č. 461/2003). Neobsahujú však také priamo aplikovateľné subjektívne práva jednotlivca, ktoré by oprávňovalo jednotlivca, aby sa domáhal priznania pomoci voči štátu v rozpore s týmito právnymi predpismi alebo nad ich rámec (porov. zhodne rozsudok tun. súdu sp. zn. 9Sžsk 7/2021).“

56. Pokiaľ sa žalovaný vo vyjadrení k žalobe, vyjadroval aj k námietkam žalobkyne týkajúcim sa toho, že správne orgány ju nevyzvali, aby sa vyjadrila k podkladom rozhodnutia, nevykonali riadne dokazovanie, ako aj že rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov, správny súd konštatuje, že tieto žalobné námietky neboli žalobkyňou v podanej správnej žalobe uvedené, a preto správny súd nepovažoval za potrebné osobitne sa k nim vyjadrovať.

57. V intenciách vyššie uvedených úvah správneho súdu je zrejmé, že námietky, ktoré žalobkyňa uviedla v správnej žalobe, neboli spôsobilé privodiť jej úspech v správnom súdnom konaní, keď správny súd nezhliadol ich dôvodnosť, a preto správnu žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol.

58. O náhrade trov konania rozhodol správny súd podľa § 167 ods. 1 SSP (a contrario), keďže žalobkyňa v konaní úspešná nebola, správny súd jej náhradu trov konania nepriznal. Správny súd nepriznal náhradu trov konania ani žalovanému, keďže mal za to, že neboli splnené podmienky pre jej priznanie podľa § 168 SSP, t. j. výnimočnosť situácie.

Poučenie:

Poučenie: Doručený rozsudok je právoplatný (§ 145 ods. 1 SSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ak to zákon pripúšťa (§ 439, § 440 SSP) v lehote 1 mesiaca od doručenia rozhodnutia správneho súdu, prostredníctvom správneho súdu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. O kasačnej sťažnosti rozhoduje Najvyšší správny súd Slovenskej republiky.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ nemusí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP).